

SANT JORDI

El dit que assenyala 'llibertat'

Brians 2 celebra Sant Jordi amb activitats culturals i artesania

Crònica

TONI VALL
SANT ESTEVE
SESROVIRE

Lmpressiona aixecar els ulls i veure els filats entortolligats al capdamunt dels murs de la presó. És la imatge icònica de la reclusió, de la privació de llibertat. El filat sembla enemic de la cultura, la creativitat, el pensament i el cultiu de la pròpia expressivitat. A vegades les aparences enganyen. Quan s'acosta Sant Jordi, els interns de Brians 2 tenen l'ocasió de mostrar que, malgrat que els falti la llibertat de moviment i d'acció pública, existeix una altra llibertat íntima que els permet explorar-se a si mateixos i aferrar-s'hi amb força infinita mentre ocupen les llargues, llarguíssimes porcions de vida que estan obligats a dedicar al penediment, la buidor, l'espera. *Esperar* és el verb fonamental d'una presó. I l'art, l'analgèsic que s'infiltra sibil·lí per les esclatxes del temps.

Juntament amb Nadal i la Mercè, Sant Jordi és una de les tres tradicions importants a Brians 2. Aquests dies els interns tenen motius extra per sortir de la monotonia. La Fanny és educadora del mòdul de violència de gènere i pertany a la comissió de Sant Jordi i l'Imma és la cap de programes d'educació social. Ens acompanyen per les entranyes del recinte i ens expliquen les activitats culturals d'aquests dies especials. El centre neuràlgic és el poliesportiu, ocupat per paradetes que mostren i comercialitzen tot tipus de productes. Està adornat amb grans pintures agrupades sota el paraigua temàtic *El món*. Hi ha des de la Torre Eiffel i l'Arc de Triomf fins a l'Estàtua de la Llibertat, la Gran Muralla xinesa, la sabana africana i els grans llacs americans. Indrets per viatjar mentalment, *chromes* artesanals que estimulen la imaginació.

L'Andy és peruà i té vint-i-set anys, deambula pels voltants del quiosc solidari de diaris i revistes —entre els quals l'ARA— donats per posar el granet de sorra a la inicia-

L'Andy i el Pedro al poliesportiu de Brians 2, que s'omple de parades i activitats que permeten als interns sortir de la monotonia. PERE TORDERA

tiva. Va ser la droga, sempre mala consellera, qui el va portar entre reixes. Li queden tres anys de condemna d'un total de nou. Gaudeix ja del tercer grau penitenciari i alguns dies de la setmana ja els passa a casa, amb la nòvia i la família. M'ensenya unes fotos amb l'actor Sergi López, amb qui va participar en una obra de teatre. Vol girar full. Quan surti li agradaria estudiar mecànica i fer de monitor infantil.

Llegir és una de les activitats culturals estrella. El Jordi llegeix moltíssim. Està en presó preventiva a l'espera de judici i va fer tres anys de dret. Ara és *Així parlà Zaratustra*, de Nietzsche, qui ocupa les seves hores. "La cultura i l'educació són la millor vacuna contra la delinqüència", reflexiona. Considera que calen més centres especialitzats i menys presons per poder resoldre amb més eficiència els problemes derivats de la toxicomania: "Hi ha penes que són desorbitades i en canvi el Fabra ja té el tercer grau!", protesta.

La Iolanda és la cap d'estudis de l'escola Víctor Català de Brians 2. Em presenta el Miquel, voluntari i alumne d'informàtica, i l'Albert, au-

xiliar de l'escola. Són dos dels responsables de les pintures que decoren el poliesportiu. L'Albert i l'Antonio, auxiliar de la biblioteca, tenen una assignació econòmica per la seva feina, cosa que els permet un cert, discret, poder adquisitiu. Així, aquests dies poden comprar algun dels productes artesanals que espereu propietari a les paradetes. Hi ha de tot: polseres, llibretes, penjolls, dibuixos, alimentació, roses de porcellana, bosses, escacs, guardioles, llunes de cartó pedra, samarretes... A l'Elias li agrada tot. Fa teatre, ceràmica, música i fotografia. Toca la guitarra i compon els seus propis temes. Ahir, a l'auditori, van organitzar un *Tu sí que vales* i van venir la Ruth Jiménez i l'Octavi Pujades a fer de jurat. A ell el van felicitar i el van exhortar a seguir millorant.

A la presó les històries no s'acaben mai, són a tot arreu. També a les parets. Als voltants de l'auditori hi ha una exposició de fotos fetes pels interns. Una d'elles va guanyar el primer premi d'un concurs de l'any passat. S'hi veu la pàgina d'un llibre i un dit que assenyala una paraula. És *llibertat*. —